

ชื่อวิทยานิพนธ์	โวหารในหัวข้อหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย พ.ศ. 2541
ผู้เขียน	นางสาวเจรจา บุญวรรณโณ
สาขาวิชา	ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร
ปีการศึกษา	2544

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาลักษณะร่วมและลักษณะต่างของการใช้โวหารประเภทต่างๆ ในหัวข้อหน้าหนึ่งทั้งข่าวการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม-วัฒนธรรม ของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยประเภทคุณภาพ ประชาชนนิยม และกึ่งคุณภาพกึ่งประชาชนนิยม ที่พิมพ์จำหน่ายใน พ.ศ. 2541 และ 2) เพื่อวิเคราะห์ผลของการใช้โวหารต่อการสื่อสาร ตามหลักการหรือวัตถุประสงค์ของการพาดหัวข่าว

ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยคือ หัวข่าวที่เป็นโวหารในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ได้แก่ ไทยรัฐ สยามรัฐ และมติชน สุ่มเก็บชื่อละ 91 ฉบับ รวมเป็นหนังสือพิมพ์ 273 ฉบับ วิธีการสุ่มตัวอย่างจะใช้การกระจายเก็บข้อมูลด้วยวิธีกำหนดวันที่ คือจะเก็บข้อมูล 1 วัน เว้น 3 วัน โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม - 31 ธันวาคม 2541 สามารถรวบรวมโวหารได้ 574 โวหาร จาก 472 หัวข่าว ผลการวิจัยมีดังนี้

1. โวหารที่ใช้ในหัวข้อหนังสือพิมพ์รายวัน มี 11 ประเภท สามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ อุปลักษณ์ นามนัย บุคลาธิษฐาน อติพจน์ สัทพจน์ ปฏิรูปพจน์ ประชดเหน็บแนม อาวัตพากษ์ ลดความหมายของคำ แฝงนัย และอุปมา

2. ความนิยมในการเลือกใช้โวหาร 1) จำแนกตามประเภทเนื้อหาข่าว พบว่า หัวข่าวสังคม-วัฒนธรรมจะนิยมใช้โวหารมากที่สุด รองลงมานิยมใช้ในหัวข้อการเมือง และหัวข่าวเศรษฐกิจ ตามลำดับ 2) จำแนกตามประเภทหนังสือพิมพ์ พบว่า หนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ประเภท นิยมใช้ในโวหารอุปลักษณ์พาดหัวข่าวมากเป็นอันดับที่ 1 และใช้โวหารอุปมาน้อยที่สุด ทั้งนี้เพราะ โวหารอุปลักษณ์สามารถเลือกใช้คำที่มีสีสันได้มาก และประหยัดเนื้อที่

3. เมื่อศึกษาองค์ประกอบของภาษาในโวหาร พบว่า โวหารเกือบทุกประเภทมีองค์ประกอบภาษา 3 ประการคือ 1) คำ 1.1) คำเดี่ยว จำแนกตามหน้าที่ทางไวยากรณ์เป็น คำกริยา คำนาม คำวิเศษณ์ และคำอุทาน ที่พบมากคือ กริยาในโวหารอุปลักษณ์ 1.2) คำประสม จำแนกตามหน้าที่ทางไวยากรณ์เป็นคำกริยา คำนาม คำวิเศษณ์ และคำอุทาน ที่พบมากคือ คำประสมที่เป็นคำกริยา 2) กลุ่มคำมี 3 ชนิด ได้แก่ กริยาวลี นามวลี และพิเศษวลี ที่พบมากคือ กริยาวลีในโวหารอุปลักษณ์ 3) ประโยค จำแนกตามวัตถุประสงค์ของการสื่อสารเป็น ประโยคบอกเล่า และประโยคปฏิเสธโดยประโยคบอกเล่าจะพบมากกว่าประโยคปฏิเสธ ลักษณะร่วมและลักษณะต่างด้านคำของโวหารที่ศึกษาคือ ใช้คำและกลุ่มคำกริยาในโวหารอุปลักษณ์ อติพจน์ และสัทพจน์ เพื่อถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกด้วยภาษาที่ค่อนข้างรุนแรง แต่ใช้คำและกลุ่มคำที่เป็นคำนาม ในโวหารนามนัย และปฏิรูปพจน์ เพื่อกล่าวถึงบุคคลในข่าวด้วยภาษาที่สุภาพและเหมาะสม นอกจากนี้มักพบคำใหม่ในโวหารทุก

ประเภท แต่ประโยคพิเศษจะใช้แต่เฉพาะในโวหารอุปลักษณ์ อติพจน์ กล่าวเย้ยกล่าวประชด และลดความหมายของคำ เท่านั้น

4. ลักษณะเด่นด้านความหมายของโวหารในหัวข้อหนังสือพิมพ์รายวัน มีดังนี้ 1) การเปรียบเทียบพฤติกรรมของบุคคลกับอวัยวะหรือส่วนประกอบในร่างกาย นิยมใช้ในโวหารอุปลักษณ์ นามนัย อติพจน์ บุคลาธิษฐาน และประชดเหน็บแนม 2) พฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม นิยมใช้ในโวหารอุปลักษณ์ นามนัย และปฏิรูปพจน์ 3) พฤติกรรมการทำร้าย นิยมใช้ในโวหารอุปลักษณ์ และอติพจน์ 4) พฤติกรรมการทุจริตกับการบริโภค ปรากฏใช้ในโวหารอุปลักษณ์ 5) พฤติกรรมความเดือดร้อนกับอุทกภัย นิยมใช้ในโวหารอุปลักษณ์ และบุคลาธิษฐาน 6) ความหมายเกี่ยวกับบุคคลกับกลุ่มบุคคล ปรากฏใช้ในโวหารนามนัย 7) ความหมายเปรียบเทียบขนาดและปริมาณ ปรากฏในอุปลักษณ์ อุปมา และอติพจน์ 8) ความหมายเกี่ยวกับอาชีพ ตำแหน่ง หรือฐานะทางสังคม ปรากฏในโวหารนามนัย และแฝงนัย

5. ผลการใช้โวหารต่อการสื่อสาร เป็นไปตามหลักหรือวัตถุประสงค์ของการพาห้ข่าวทั้ง 4 ลักษณะ และสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ 1) เกือบทุกโวหาร ยกเว้น โวหารอุปมา มีผลชี้แนะสาระสำคัญ 2) ทุกโวหารให้ผลกระทบต่ออารมณ์ความรู้สึก ยกเว้น โวหารแฝงนัย กับปฏิรูปพจน์ 3) โวหารอุปลักษณ์ อติพจน์ บุคลาธิษฐาน นามนัย แฝงนัย ปฏิรูปพจน์ อาวุธพากษ์ และอุปมา มีผลต่อการชี้แนะภาพในใจ 4) การดึงดูดความสนใจ เป็นผลของการใช้โวหารนามนัย ปฏิรูปพจน์ สัทพจน์ บุคลาธิษฐาน อุปลักษณ์ อติพจน์ แฝงนัย และประชดเหน็บแนม

6. ผลทางลบในการสื่อสารด้วยโวหารในงานวิจัยนี้ มีดังนี้ 1) การใช้คำรวบรัดหรือเป็นคำเฉพาะวงการมากเกินไป สร้างความคลุมเครือของเนื้อความ 2) การมุ่งถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกด้วยคำที่ไม่เหมาะสมกับบุคคลสำคัญที่เป็นที่เคารพของคนในสังคมเหมือนไม่มีสัมมาคารวะ 3) การใช้คำสะท้อนภาพที่หิวหยา และล่อแหลมเกินความหมายที่ต้องการสื่อ ทำให้ขาดความเหมาะสม 4) การมุ่งดึงดูดความสนใจจนคลาดเคลื่อนจากเนื้อหาข่าว อาจสร้างความเสียหายได้

Thesis Title	The Figures of Speech Used in Thai Daily Newspaper Headlines in Year 1998
Author	Jeraja Boonwanno
Major	Thai Language for Communication
Educational Year	2001

Abstract

The objectives of this research are to: 1) Study mutual and different characteristics of the figures of speech used in the headlines of the newspapers' front pages, which present political, economic, socio-cultural news. The researcher has focused on three types of Thai daily newspapers, quality, popularity, and semi-quality and semi-popularity in year 1998; 2) Analyze the effects of using the figures of speech for communication on the basis of headlines' objectives.

The data of this research has been obtained from the headlines of Thai daily newspapers, Thairath, Siamrath, and Matichon. The researcher has randomly selected ninety-one headlines every three days from each newspaper, starting from January 1- December 31, 1998, and 563 types of the figures of speech from 466 headlines have been collected. The results of the research shall be seen as follows.

1. Eleven types of the figures of speech which have been found in the newspaper headlines are metaphor, metonymy, personification, hyperbole, onomatopoeia, allusion, sarcasm, synesthesia, euphonism, irony, and simile. These are ranged from the most frequent usage to the least one.

2. The usage of the figures of speech has been categorized as follows: 1) The figures of speech have been used according to the content of news. It has been found that in socio-cultural news, the figures of speech are used the most while in the political and economic news headlines there are less usage; 2) The figures of speech have been used according to types of newspapers. It has been found that in the three types of newspaper metaphor are used the most since it offers more and colorful words ,and takes only the small space in the newspapers whereas the least usage is simile.

3. After studying the language components, it is found that almost every kind of figure of speech has three sorts of the language components as follows: 1) Words; 1.1) Single words can categorized according to grammatical functions as verbs, nouns, adverbs, and

exclamations. Verbs in metaphor are often seen; 1.2) Compound nouns can be categorized according to grammatical function as verbs, nouns, adverbs, and exclamations. Compound nouns which function as verbs are often seen; 2) Phrases that have been found are verb phrases, noun phrases, and adverbial phrases. Verb phrases in metaphor are frequently seen; 3) Sentences can be categorized according communication objectives as affirmative sentences, negative sentences. It has been found out that the affirmative sentences are seen more. The mutual and different characteristics in using the figures of speech are that verb phrases in metaphor, hyperbole, and onomatopoeia have been employed to express feelings by using the strong language whereas words and noun phrases in metonymy and allusion have been employed to mention persons by using polite and proper language. Moreover, new words have usually been found in metaphor. As for the sentences, the affirmative sentences have been used in every kind of the figure of speech while the negative sentences have been used only in metaphor, hyperbole, sarcasm, and euphonism.

4. The outstanding features in the figures of speech's meanings found in the daily newspaper headlines are as follows: 1) In comparing people's behaviors to organs, metaphor, metonymy, hyperbole, personification and sarcasm have been often used; 2) In speaking of inappropriate sexual behaviors, metaphor, metonymy, and allusion have been regularly employed; 3) In talking about the physical abuse, metaphor and hyperbole have been employed; 4) In speaking of corruption and consuming behaviors have been seen in metaphor; 5) In speaking of trouble and temperature, metaphor and personification have been frequently used; 6) The meanings concerning a person or groups of people have been usually used in metonymy; 7) Comparing sizes and quality have been seen in metaphor, simile, and hyperbole; 8) The meanings concerning occupation, rank, or special status have been found in metonymy and irony.

5. The effects of the figures of speech usage for communication are in accordance with the four objectives of headlines usage and can be ranged according to quantity as follows:

1) Almost every figure of speech except simile has pointed out significant ideas; 2) Every figure of speech except irony, and allusion has effects on emotions; 3) Metaphor, hyperbole, personification, metonymy, irony, allusion, synesthesia and simile have effects on imagery; 4) Drawing attention has been caused by the use of allusion, onomatopoeia, personification, hyperbole, metaphor, sarcasm, and irony.

6. The negative points of using the figures of speech for communication are as follows:

- 1) The high use of concise words and jargons have caused ambiguity;
- 2) At times, the use of words to express feelings to important persons in the society is considered as inappropriate and has shown no respect;
- 3) The overuse of vivid or colorful words is sometimes considered inappropriate;
- 4) Aiming at drawing attention can lead to misconception of news, and trouble.